

Základní škola a mateřská škola při nemocnici, Kadaň

Chomutovská 1289, 432 01 Kadaň

Tel: 474 335 409, 474 333 304

Datová schránka: y2r2yc8

IČO 46 79 00 39

email: kancelar@zvskadan.cz

PREVENTIVNÍ PROGRAM ZŠ A MŠ PŘI NEMOCNICI, KADAŇ

Školní rok: 2022/2023

Vypracovala: Mgr. Zdeněk Hanták

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše škola je menší základní školou. Celkový počet žáků je v současnosti cca 131. Na škole je 14 tříd z toho 1 třída s autisty, 1 přípravná třída, 3 třídy žáků se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami a 2 třídy pro žáky s poruchami chování. Žáci se vzdělávají podle osnov ŠVP ZV „Škola s úsměvem“, dle ŠVP ZV- LMP „Tvořením se učíme“ a ŠVP ZŠS „Tvoříme a učíme se“ díl I a II.

Na I. stupni jsou v současné době 3 třídy, na II. stupni 4 třídy. Speciální třídy - 3 třídy. 1 třída pro žáky s PAS a 2 třídy pro žáky s poruchami chování. Na naší škole plní žáci přípravu na školní docházku v 1 přípravné třídě. K dispozici je školní družina se dvěma odděleními (běžné oddělení s kapacitou 14 žáků a oddělení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s kapacitou 6 žáků). Dále k nám je přidružena 1 třída MŠ, ZŠ a SŠ při nemocnici Kadaň.

Vedení školy i celý pedagogický sbor usilují o maximální součinnost při řešení otázek týkajících se chodu školy, problematiky žáků i spolupráce s rodiči. Vstřícný, otevřený, ale důsledný přístup všech zúčastněných by měl napomoci předcházení přestupkům a prohřeškům proti školnímu řádu. Vzhledem k celkovému charakteru školy a složení třídních kolektivů je hlavní důraz kladen právě na primární prevenci. Ke spolupráci jsou přizváni všichni vyučující, neboť zejména na 2. stupni je otázka jednotného postupu při řešení prohřešků velmi důležitá, stejně jako otázka interdisciplinární.

Naše škola je vybavena počítačovou učebnou, několika učebnami s interaktivní tabulí. Ve škole je multifunkční dílna, cvičná kuchyňka, keramická dílna a školní pozemek. Škola využívá pro TV multifunkční halu v Kadani i tělocvičnu v DDM Šuplík.

Architektonické řešení budovy naší školy umožňuje dozor vykonávajícím pedagogům prohlédnout všechny prostory, v nichž se o přestávkách žáci nacházejí a tím předcházet jejich případnému rizikovému chování. Na naší škole je zaveden dozor v každé třídě. Za riziková místa lze považovat šatny, WC, školní pozemek.

2. HLAVNÍ CÍLE ŠKOLY

Cílem školy je poskytnout všem žákům kvalitní vzdělání, kvalitní a motivující vzdělávací proces, individuální přístup a podpora utváření klíčových kompetencí.

1. Vychovávat z žáků slušné lidi, kteří najdou správný směr ve svém životě.
2. Naučit žáky se slušně vyjadřovat a správně řešit problém slušnou diskuzí bez vulgarit.
3. Dovést žáky k přesvědčení, že normální je neužívat návykové látky, chovat se slušně, navzájem si pomáhat, pracovat apod.
4. Nabídnout žákům nejrozumnější formy trávení volného času a tím omezit časový prostor, který věnují nežádoucím činnostem.
5. Navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě, wellbeing, prevence záškoláctví.
6. Zapojit do veškerých aktivit i žáky ze sociálně slabších vrstev.
7. Přesvědčit žáky, že podváděním, lhaním a krádežemi ubližují především sami sobě.
8. Vést žáky k zdravému životnímu stylu.
9. Odbourávat prvky vandalizmu a vést je k úctě i ochraně svého i cizího majetku.
10. Celkové zaměření na primární prevenci rizikového chování na škole.
11. Zapojit více do školních aktivit i jejich rodiče.

3. PREVENTIVNÍ PROGRAM (PP)

Preventivní program školy (původně Minimální preventivní program – MŠMT již ustoupilo od tohoto termínu, v legislativě je však tento termín stále zakotven).

Preventivní program školy je konkrétní dokument zaměřený na předcházení rizikového chování žáků, na výchovu ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, zvýšení odolnosti žáků vůči výskytu rizikového chování. Ve spolupráci s rodiči žáků formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, prezentovat svůj názor, vážit si svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti. Důležitý je individuální přístup k jednotlivým žákům. Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situace dítěte. Základním předpokladem jeho účinnosti je aktivní zapojení všech žáků jednotlivých tříd a rodičů žáků, kteří jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni. Preventivně výchovně vzdělávací působení by se mělo stát nedílnou součástí výuky a života školy a nepřímo prostřednictvím rodičů i celkového způsobu života žáků.

Preventivní program je zaměřen na všechny žáky 1. – 10. ročníku naší školy, na žáky přípravné třídy a také pedagogické pracovníky a rodičovskou veřejnost. Je důležité zahájit primární prevenci v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku. V tomto věku patří žáci k nejohroženější skupině.

Za poslední roky zaznamenáváme obecně ve společnosti nárůst problémů z hlediska rizikového chování (dříve označováno jako sociálně patologické jevy), proto se zaměřujeme prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- drogové závislosti – základní informace
- alkohol – informace o nevhodnosti pití alkoholu, setkání s lidmi, kteří jsou pod vlivem alkoholu,
- užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků, návykových látek a jedů a takových látek, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují – informace o závislosti na těchto výrobcích a látkách
- šikanování-znaky šikanování, přímé a nepřímé znaky, řešení počátečních projevů šikany, podezření na ni, kybernetická šikana – zneužití a řešení zneužití komunikačních technologií, pravidla bezpečného internetu, používání ICT technologií,
- vandalismus- poškozování školního majetku nebo majetku žáků
- záškoláctví – sledování absence žáků, krádeže – podchycení drobných krádeží vyskytujících se ve škole
- doprava - rizikové chování v dopravě
- poruchy příjmu potravy - sledování nevhodných jídelních a stravovacích zvyklostí
- násilí – podchycení agresivního chování u dětí
- netolismus – základní informace o rizicích spojené s tímto typem rizikového chování, například tělesná rizika spojená s užíváním počítače (sedavý způsob života, hrozící zdravotní rizika u pohybového aparátu), psychologická a sociální rizika (nepravidelnost v jídle, nedostatku spánku, zhoršující se mezilidské vztahy, možné zhoršování se prospěchu, nepřátelské chování, sklony k agresivitě
- sebepoškozování – podchycení varovných signálů
- rizikové sexuální chování – vytváření zdravých postojů a tím ovlivnit chování žáků
- syndrom týraného dítěte CAN – informace o fyzickém týrání a jeho rozpoznání

- dodržování pravidel prevence žáků s PAS
- domácí násilí – podchytit varovné signály, násilí, které se odehrává v rodině, se může projevat v chování žáka a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování (např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilné chování aj.).

Postupy školy k vybraným projevům rizikového chování jsou zpracovány zvlášť ve **Školním programu proti šikaně a kyberšikaně** (šikaně namířené proti učitelům) a **Doporučených postupech školy k prevenci výskytu rizikového chování**. V případě potřeby jsou další aktuální informace na <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>.

4. CÍLE PP

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat (dodržovat zásady správné komunikace), řešit problémy a konflikty například ranní, komunitní kruhy, vedení třídnických hodin)
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě, wellbeing
- dotknout se závažných celosvětových problémů – například nebezpečí drog, rasová nenávisť a názorová nesnášenlivost a podobných témat
- osvojování si a upevňování základních návyků v rámci zdravého životního stylu – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z této oblasti
- prevence experimentování s alkoholem a s užíváním tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření, nikotinových sáčků, návykových látek a jedů a takových látek, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují
- základy etické a právní výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení a chování (pedagogická diagnostika), i jiných postižení
- všestranný rozvoj osobnosti žáka, vést k empatii
- soustředit se na včasné podchycení varovných signálů u rizikových jevů a sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech
- důraz klást na spolupráci s rodiči
- nabídnout volnočasové aktivity, umět trávit volný čas
- komplexní péče o životní prostředí, výchova ke zdraví – jednotlivá témata zaměřená na prevenci, vlastní odpovědnost
- zvládání agresivity, dodržování pravidel, k hygieně, vedli ke sportu

5. PREVENTIVNÍ TÝM

- **Ředitelka školy:** Mgr. Simona Žáková simona.zakova@seznam.cz, 474 335 409
- **Zástupkyně ředitelky:** Mgr. Petra Mašková petramaskova.zastupkyne@seznam.cz, 474 333 304
- **Výchovný poradce:** Mgr. Martina Smiljeková nsmart@seznam.cz, 474 333 304
- **Školní metodik prevence:** Mgr. Zdeněk Hanták hantak.z@seznam.cz, 474 333 304

Preventivní tým se bude scházet dle domluvy. V případě potřeby mimořádné události bude svolán preventivní tým okamžitě. Konzultační hodiny ŠMP pro rodiče a žáky jsou Po., St. - 11:35 – 13:00 (nebo kdykoliv dle domluvy). Rodiče jsou informováni na úvodních informativních třídních schůzkách i prostřednictvím nástěnky ŠMP v přízemí školy.

6. ZÁSADY EFEKTIVNÍ PREVENCE

- včasné odhalování rizikového chování a žáků se SVP
- poradenská činnost
- věkově přiměřené, různorodé a aktivizující metody (kresby, koláže, výroba plakátů, diskuze o případech uvedených v médiích)
- nabízení pozitivních alternativ chování a životních cílů
- aktuálnost a pravdivost poskytovaných informací
- sledování efektivity opatření
- důsledné a soustavné vzdělávání žáků v oblasti zdravého životního stylu
- existence schránky důvěry ve škole
- existence nástěnky ŠMP
- aktivní zapojení žáků – např. ankety, možnost uspořádání jednotlivých akcí (soutěže, turnaje...)
- pracovat s pravidly třídy a sankcemi za jejich nedodržování.

7. OBSAH PREVENCE

Aktivita v rámci výchovně vzdělávacího procesu na 1. stupni jsou především otázky zdravého životního stylu, zdravé výživy, osobního bezpečí a partnerství součástí předmětu Člověk a jeho svět, Pracovní výchova, Tělesná výchova.

Na 2. stupni jsou tato témata a další témata jako partnerství, rodičovství, etické stránky sexu a závislosti obsahem předmětu Přírodopis, Pracovní výchova, Tělesná výchova, Výchova k občanství a Výchova ke zdraví.

Preventivní program navazuje na výuku v jednotlivých předmětech:

- výchova ke zdraví
- výchova k občanství
- přírodopis
- zeměpis
- český jazyk
- ve všech výchovách- hudební, výtvarná, pracovní, tělesná
- průřezová témata – OSV, MKV, VDO

Nástin obsahu prevence

1. – 3. ročník

- růst a posilování vlastního „já“
- základní pravidla soužití mezi spolužáky, mezi žáky a učiteli
- tolerance k individuálním odlišnostem žáků
- péče o zdraví, zdravá výživa
- vzájemná komunikace

1. – 5. ročník

- posilování kolektivní spolupráce
- uvědomování si vlastní osobnosti, růst zdravého sebevědomí
- vypěstování odmítavého postoje dětí k návykovým látkám a všem druhům závislostí
- zvládání stresových situací, základy duševní hygieny
- osobní bezpečí ve všech oblastech života

6. – 7. ročník

- mezilidské vztahy – vztahy k opačnému pohlaví, ve dvojici a kolektivu
- zdravý životní styl – režim dne
- formování správného postoje ve skupině
- bezpečné chování
- posilování odmítavých postojů k omamným a psychotropním látkám, šikaně, xenofobním projevům
- sebepoznání
- psychohygiena

8. – 9. ročník

- morální zrání osobnosti
- seberegulace, sebereflexe
- stres a jeho vliv na zdraví
- asertivita a empatie
- autodestruktivní závislosti a chování
- kriminalita mladistvých, nebezpečí závislostí – umění říci „ne“
- manipulativní chování medií a některých náboženských sdružení a sekt
- sexuální dospívání a rizika s tím spojená

VLASTNÍ PROGRAM - KONKRÉTNÍ AKTIVITY PODPORUJÍCÍ PRIMÁRNÍ PREVENCI

Ke zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole jsou využívány dotazníky, práce třídních učitelů, připomínky dětí, hodiny předmětů výchovného charakteru. Zjišťování je průběžné, v případě potřeby je přizvána pracovnice PPP a další odborní pracovníci. Konají se různé besedy a školní projekty, v kterých se uplatňuje zážitková pedagogika, sociální hry apod.

děti a škola

- vyučování podle nového Školního vzdělávacího programu
- schránka důvěry
- informativní nástěnka – důležitá telefonní čísla, letáky
- knihovnička s tematicky zaměřenou literaturou, videokazety, propagační materiály
- volba povolání
- celoškolní projekt Výchova ke zdraví
- zájmové kroužky

děti, škola a rodiče

- spolupráce s rodiči – informovanost
- třídní schůzky
- nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence
- pomoc rodičů při organizaci školních akcí
- informace pro rodiče o prospěchu i klimatu ve škole
- distribuce propagačních i poučných materiálů nejen pro žáky, ale i pro rodiče
- na schůzkách hovořit o nebezpečí drog zejména u starších žáků, kterým rodiče povolují účast na diskotékách

děti a zdraví

- projekt Výchova ke zdraví
- pomoc při organizaci besedy a projekty zaměřené na protidrogovou politiku
- třídní výlety zaměřené na turistiku

děti a sport

- aktivní účast žáků na akcích školy
- pomoc při organizaci sportovních akcí
- zapojení našich žáků do akcí mimo školu

děti umění

- návštěva výchovně vzdělávacích akcí, divadel a kin dle nabídky
- výroba předmětů na vánoční a velikonoční prodejní výstavu
- celoroční účast ve výtvarných soutěžích na zadaná témata
- kulturní vystoupení našich žáků (školní akademie aj.)

děti a svět kolem nich

- besedy
- předmětové exkurze

- projekt na téma Náboženství, sekty, fanatismus
- projekt na téma Požáry
- prezentace školy v různých médiích – noviny, regionální televize, www stránky
- mimoškolní aktivity – kroužky
- výchovně – poznávací zájezdy
- školní družina

8. SPOLUPRÁCE V RÁMCI PREVENTIVNÍHO PROGRAMU:

- školení pedagogických pracovníků
- úzká spolupráce mezi všemi zaměstnanci školy
- spolupráce s městem Kadaň
- spolupráce se školským, ekonomickým a sociálně správním odborem MěÚ Kadaň
- spolupráce s Policií ČR i s Městskou policií Kadaň
- spolupráce s PPP Kadaň, PPP Teplice, SPC Litvínov, SPC Žatec, SPC Ústí nad Labem, SPC Měcholupy, SPC Chomutov, SVP Chomutov a SVP Most
- spolupráce s neziskovými organizacemi např. občanské sdružení Světlo, K-centrum Kadaň, Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy, Triaspekta
- spolupráce Dyáda Chomutov a VÚ Pšov
- spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je klíčová při realizaci našeho preventivního programu. Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci Preventivního programu na škole. Problémy spojené s drogami a dalším rizikovým chováním je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Rodiče jsou na začátku školního roku informováni o chodu školy. Nedílnou součástí je nabídka aktivit vztahující se k prevenci rizikového chování. Objevují se zde i konzultační hodiny školního metodika prevence, výchovného poradce, kteří jsou po domluvě k dispozici kdykoliv (poradenská služba rodičům). Pravidelné informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům podávány na rodičovských schůzkách či konzultačních hodinách. Na konzultační hodiny mohou žáci doprovázet své rodiče. O opatřeních jsou rodiče vždy informováni dopředu písemně či telefonicky. K nahlédnutí jsou také internetové stránky školy. Rodiče informujeme také prostřednictvím propagačních materiálů a školních nástěnek.

9. SCHRÁNKA DŮVĚRY

Schránka důvěry je umístěna v přízemí školy vedle hlavního vchodu. Zde se mohou žáci svěřit se svým problémem (i anonymně), odpověď najde na nástěnce ŠMP, která je umístěna v přízemí školy. Zodpovídá školní metodik prevence po konzultaci s preventivním týmem.

10. INFORMAČNÍ NÁSTĚNKA

Informační nástěnka je umístěna v přízemí školy a slouží k podávání informací z oblasti primární prevence a mimořádných sdělení z aktuálního dění

11. LEGISLATIVNÍ RÁMEC:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1.9.2016 přináší mimo jiné na základě ust. § 7 odst. 3 povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 270/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb. (která měnila vyhlášku č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných), ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů - od 25. května 2018 nahradil zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Metodické doporučení MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků, č. j. MSMT-43301/2013
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28 ze dne 1. 11. 2010a "Pomůcku k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků".
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j. MSMT-21149/2016
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005-25
- Informace k postupům orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví, č. j. 2014/11306-231
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, MŠMT
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
- Další závazné dokumenty – vyhlášky a nařízení týkající se chodu školy (Řád školy)

- Informační zdroje (webové stránky MŠMT. cz o drogách.cz, drogy.cz, webové stránky odborných zařízení)
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J., Novák, P. (Eds.) (2010). Primární prevence rizikového chování ve školství. Praha: Sdružení SCAN, Univerzita Karlova v Praze & Togga.
- Miovský, M., Skácelová, L., Čablová, L., Veselá, M., & Zapletalová, J. (2012). Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Praha: Univerzita Karlova v Praze & Togga.
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027, Úřad vlády České republiky
- Metodické doporučení čj. MSMT-1981/2015-1 "Minimální standard bezpečnosti" - zahrnuje opatření prostorová, organizačně-technická, personální a opatření v oblasti zpracované dokumentace. Má sloužit k fyzické i psychické bezpečnosti žáků. Zahrnuje tyto roviny: prevenci předcházet mimořádným událostem, účinně a efektivně reagovat na mimořádnou událost, vyhodnotit mimořádnou událost a přijmout opatření, aby se nemohla opakovat ze stejných příčin i v budoucnu. V současné době je připravována vyhláška MŠMT o opatřeních k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

Legislativní rámec se v průběhu školního roku může měnit. Změny jsou vždy v co nejkratším termínu aktualizovány a změněny nejen v dokumentech.

12. ÚKOLY ŠMP A PEDAGOGŮ VE VZTAHU PP

Úkoly školního metodika prevence – metodické a koordinační, informační a poradenské

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci, záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního rizikového chování
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření
- monitoring žáků s poruchami chování a problémových žáků – spolupráce s třídními učiteli, vedením školy, výchovným poradcem, rodiči
- seznamovat rodiče žáků se základními pojmy v oblasti prevence, vysvětlovat postupy školy a požadavky na rodiče
- prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností
- další vzdělávání školního metodika prevence – účast na vzdělávacích akcích
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků
- informovat pedagogické pracovníky na pedagogických i pracovních poradách o novinkách a změnách v oblasti sociálně patologických jevů, o činnosti

- školní metodik prevence používá několik výzkumných metod – rozhovor, dotazník, anketa, slohová práce, schránka důvěry

Úkoly třídního učitele a ostatních vyučujících ve vztahu k primární prevenci

- spolupracují se školním metodikem prevence i výchovným poradcem na zachycování varovných signálů
- podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu ve třídě)
- nabízí činnost v nepovinných předmětech a zájmových sekcích
- monitorují rizikové rodinné prostředí žáků, je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy
- důsledně postihují šikanu, vandalismus, brutalitu, a ostatní projevy rizikového chování. Důsledně monitorují riziková místa (záchody, zavřená třída., šatny....)
- působí na žáky ve smyslu boje proti rasismu, netoleranci prostřednictvím vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů
- sledují docházku žáků (prevence záškoláctví)
- snaží se vyhnout metodám a technikám, které zvyšují či vytvářejí napětí ironizování, zesměšňování, častý křik, srovnávání jednotlivých tříd a žáků).

13. SPOLUPRÁCE ŠMP S PEDAGOGY A VEDENÍM ŠKOLY

Kromě spolupráce s vedením školy bude potřebná také spolupráce ŠMP s třídními učiteli a ostatními pedagogy. Všechna jednání probíhají většinou bez problémů a se vzájemnou vstřícností. Třídní učitel, který je jakoby třetím rodičem, je ve velmi úzkém vztahu s žáky.

Většina žáků má ke svému třídnímu důvěru, informují ho o vztazích uvnitř kolektivu, problémech, které se objevují, potřebách třídy. Třídní učitel má tedy možnost se velmi brzy dozvědět o možných problémech v kolektivu a včas zamezit možnému vzniku krizových jevů. Díky těmto vztahům může třídní učitel také velmi výrazně působit na žáky, ovlivňovat jejich chování a postoje, vést je ke spolupráci, toleranci, vzájemné úctě.

Vedení školy umožňuje a podporuje další vzdělávání pedagogů dle nabídek zasílaných na školu nebo povoluje účast na různých akcích, které si zvolí na základě vlastního výběru.

Samostudium pedagogů je realizováno pomocí rozličných materiálů, materiálů v kabinetu ŠMP, skript a knih k dané problematice nebo sledováním vzdělávacích programů v televizi apod. Pedagogičtí pracovníci mají možnost nahlédnout do Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, Č.j. 21 291/2010-28, kde jsou návodným způsobem popsána jednotlivá témata.

Jednotlivé části projektu budou kontrolovány vedením školy nebo ŠMP a pravidelně vyhodnocovány. S výsledky budou seznamováni pedagogové na pedagogických radách, rodiče na třídních schůzkách a žáci prostřednictvím nástěnky.

14. METODICKÉ, UČEBNÍ MATERIÁLY A DALŠÍ MOŽNÉ MATERIÁLY ČI POMŮCKY.

Videokazety, CD a DVD :

Oči hadů I., II.

Drogy

Pravda o drogách

Mezi stěnami

Osobní bezpečí

Běžná rizika

Požáry

Mimořádné události I.

Dopravní výchova

Seznam se bezpečně 1., 2.

Prezentační DVD o aktivitách MD v oblasti bezpečnosti silničního provozu

Řekni drogám ne!

Nebezpečí zvané droga

USB:

Filmy, které pomáhají – preventivní filmy s metodikou pro pedagoga

Mezi stěnami - šikana

Mezi nimi – HIV, AIDS

Sami – poruchy příjmu potravy

Na hraně – manipulace

Jakub – domácí násilí

Abstinent – alkohol

V labyrintu školy – šikana

Ztraceni – návykové látky

Knihy:

Christine F., My děti ze stanice ZOO

Cílek R., Odvrácená tvář

Klíma J., Brutalita

Cimický J., Útěk do klece

John R., Memento

Presl J., Drogová závislost

Keulsová L., Matka Davida S. ...

Svět drog v Čechách

Martínek Z., Agresivita a kriminalita školní mládeže

Nešpor K., Müllerová M., Jak přestat brát drogy

John R., Presl J., Drogy

Persl J., Drogová závislost. Může být ohroženo i Vaše dítě?

Metodiky, skripta apod.

Učební texty autorů Z. Kašparové a T. Houšky „Sám sebou 1–4“

Drogy ze všech stran – sborník přednášek

Drogy, poznej svého nepřítele – vydala Medea kultur, s.r.o.

Metodika vzdělávacích programů prevence drogových závislostí a HIV/AIDS: Dušan Dvořák

Prevence problémů způsobených návykovými látkami na školách: Karel Nešpor a kol.

Problematika návykových látek – studijní skriptu

Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí. Časná a krátká intervence.: Nešpor Karel, Csémy Ladislav, Pernicová Hana

Prevence problémů působených návykovými látkami na školách – příručka pro pedagogy: Nešpor Karel, Csémy Ladislav, Pernicová Hana

Alkohol, drogy a vaše děti: Karel Nešpor

Panenka Jablenka a kluk Viktor – prevence drogových závislostí pro děti předškolního věku: Dagmar Nováková

Životní styl závislost: Sejkorová Tereza

Kouření nebo zdraví: Jiří Kozák

10 kroků jak pomoci svému dítěti říkat „NE“ alkoholu a drogám

Metodické příručky a učebnice pro výuku občanské výchovy a rodinné výchovy – Právo a rodina atd.

Doporučení EU pro peer výchovu v prevenci HIV/AIDS

Příručka pro školy – Co dělat, když...

Když se stane neštěstí

Požární výchova

Prevence užívání tabáku, alkoholu a jiných drog u dospívajících: Roman Pešek a Kateřina Nečesaná

Zdravý způsob života a prevence závislostí – metodika pro MŠ a 1. st. ZŠ

Prevence rizikového sexuálního chování – úkol základního vzdělávání – Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.

Jak se zachovat když ... - Učebnice pro 2. stupeň ZŠ, nadkl. Nová škola s. r. o.

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporučení-a-pokyny?highlightWords=prevence>

Pokud daný materiál není v knihovně školy či u ŠMP, VP lze si jej vypůjčit z PPP Kadaň.

14. DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA A KONTAKTY

Kadaň:

Městská policie Kadaň: 474 332 298, 606 310 014, 156

PČR Kadaň: 974 434 700, 158

Zdravotnická záchranná služba Kadaň: 474 331 334

Hasiči Kadaň: 474 341 104

PPP Kadaň: 474 332 427; 775 441 276

Metodici prevence ÚK:

Kadaň: **Mgr. Zdeňka Nyklíčková** zdenka.nyklickova@seznam.cz tel: 474 334 487, 775 441 276

Chomutov: **Mgr. Leona Veselá** leona.vesela@pppuk.cz tel: 474 699 200

Most: **Mgr. Kateřina Králíčková** katerina.kralickova@pppuk.cz, katka.kralik@seznam.cz tel: 476 708 847

Teplice: **Mgr. Denisa Třešňáková** denisa.tresnakova@pppuk.cz tel: 417 533 669

Ústí nad Labem: **Mgr. Gabriela Kottová** gabriela.kottova@pppuk.cz tel: 475 532 803

Litoměřice: **Mgr. Kateřina Kozicová** katerina.kozicova@pppuk.cz tel: 416 733 015

Kde se může požádat o radu nebo o pomoc:

- Linka bezpečí: tel. 116 111, e-mail: pomoc@linka.cz, www.linkabezpeci.cz
- Linka důvěry Dětského krizového centra: tel. 777 715 215/241 484 149
- Rizika kyberprostoru, chat linky důvěry www.elinka.iporadna.cz, email: problem@дитеkrize.cz
- Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (Bílý kruh bezpečí): tel. 116 006, www.linka-pomoci.cz, www.bkb.cz
- Linka právní pomoci Nadace Naše dítě: tel. 777 800 002, e-mail: Ipp@nasedite.cz, www.nasedite.cz
- Linka pro rodinu a školu – 116 000, pro rodiče, příbuzné, pedagogy a veřejnost mající obavu o dítě.
- Linka první psychické pomoci 116 123, krizová linka pro dospělé s jakýmkoliv problémem.

15. INTERNETOVÉ ODKAZY:

- <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty/doporuceni-a-pokyny>
- <http://www.prevence-info.cz>
- <http://www.drogy-info.cz/>
- <http://www.odrogach.cz/>
- <http://www.adiktologie.cz/search.php?searchstring=prim%C3%A1rn%C3%AD+prevence&l=cz>
- <http://iporadna.cz/drogy/index.php>
- <http://www.drogy.net/>
- <http://www.promilesms.cz/>
- <http://www.alkoholmetr.cz/>
- <http://www.alkoholik.cz/>
- <http://www.drogy.net/portal/alkohol/>
- <http://www.plbohnice.cz/nespor/addictcz.html>
- <http://www.niquitin.cz/jak-prestat-kourit>
- <http://www.clzt.cz/>
- <http://www.modernijenekourit.cz/index.php?cat=16>
- http://ec.europa.eu/health-eu/doc/alcoholineu_sum_cz_en.pdf
- <http://www.dokurte.cz/>
- <http://www.msmt.cz/socialni-programy/prevence-uzivani-tabaku-alkoholu-ajinych-drog-u>
- <http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/vyzkumne-zpravy/evropska-skolni-studie-o-alkoholu-a-jinych-drogach-espad-2007>
- <http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/metodika/jak-ve-skole-vytvorit-zdravejsi-prostredi>
- http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/e_publikace/bezpecnost-predevsim-realisticky-pristup-k-mladezi-a-drogam
- www.sikana.org
- www.internetporadna.cz
- www.prevence-info.cz/ www.saferinternet.cz (informace na téma kyberšikana, ochrana osobních údajů)

- www.bezpecne-online.cz (stránky pro teenagery, rodiče, učitele s informacemi o bezpečném používání internetu)
- www.protisikane.cz
- www.centrumlocika.cz
- www.nevypustdusi.cz
- <http://chciodykat.cz>

16. EVALUACE PP

Naším cílem je dosažení toho, aby si žáci jak 1., tak i 2. stupně včetně žáků PT uvědomovali cenu zdraví, byli si vědomi následků zdravotních i sociálních, které s sebou rizikové chování přináší. O těchto věcech se žáky hovoříme zcela otevřeně. Stejně otevřeně a adresně hovoříme o otázkách záškoláctví, vandalismu, xenofobie či rasismu.

Jsou dána jasná kritéria postihu přestupků – viz školní řád. Ke zhodnocení postojů žáků a aktuální situace slouží dotazníky. Již výše zmíněný otevřený, vstřícný přístup pedagogů umožňuje navázat snadno dialog se žáky. Toto je také jeden z nejlepších způsobů, jak si ověřit, zda-li to, co je žákům prezentováno, padá na úrodnou půdu. Právě soustavnost a systematicklost nese úspěchy.

Preventivní tým se bude scházet dle okamžité situace a potřeby. V červnu vždy zhodnotí ŠMP uplynulý školní rok a vypracuje hodnocení.

Hodnocení PP je součástí Výroční zprávy školy.

17. FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ

V letošním roce budou veškeré akce realizovány z rozpočtu školy, proto se zaměříme především na aktivity, které nejsou finančně náročné nebo jsou službou škole zdarma.

ČASOVÝ PLÁN PLNĚNÍ AKCÍ V RÁMCI PP

ŠKOLNÍ ROK: 2022/2023

Účinnost od 1. 9. 2022

Činnost ŠMP je zaměřena na:

- metodické a koordinační, informační a poradenské činnosti
- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci, záškoláctví, závislostí, násilí, vandalizmu, sexuálního zneužívání
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního rizikového chování
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření
- monitoring žáků s poruchami chování a problémových žáků – spolupráce s třídními učiteli, vedením školy, výchovným poradcem, rodiči
- seznamovat rodiče žáků se základními pojmy v oblasti prevence, vysvětlovat postupy školy a požadavky na rodiče
- prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností
- další vzdělávání školního metodika prevence – účast na vzdělávacích akcích
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků
- informovat pedagogické pracovníky na pedagogických i pracovních poradách o novinkách a změnách v oblasti sociálně patologických jevů, o činnosti
- školní metodik prevence používá několik výzkumných metod – rozhovor, dotazník, anketa, slohová práce, schránka důvěry
- práci s žáky v rámci vzdělávacího programu a ve školní zájmové činnosti.
- spolupráci se speciálními zařízeními např. PPP Kadaň, SPC Litvínov, Žatec a Ústí nad Labem, dále pak SPV Chomutov, Most a Pšov.
- spolupráci s Policií ČR, Městskou policií Kadaň.
- spolupráci s městem Kadaň.
- spolupráci s organizacemi zajišťujícími volnočasové aktivity např. DDM Šuplík Kadaň, občanské sdružení Světlo, Radka, Svět naděje, Společný start Pruněrov, K-centrum Kadaň, Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy, Triaspekta
- spolupráci s OS LIMITY Kadaň.

Hlavní úkoly preventivního programu pro žáky 1. a 2. stupně naší školy jsou:

- stanovit si správný žebříček hodnot
- podporovat vlastní aktivity žáků
- učit se adekvátně řešit různé problémy
- zvýšená pozornost se věnuje žáků s vývojovými poruchami učení a chování a dětem s různým stupněm podpůrných opatření, dětem nadaným a pomoci k jejich kompenzaci
- informovat žáky o účincích návykových látek, aby je v budoucnu nevyhledávali
- mít zdravé sebevědomí
- umět čelit tlaku vrstevníků, zvládat stresové situace
- rozvíjet mediální gramotnost
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- schopnost zařadit se a obstát v kolektivu (začlenění méně průbojných žáků)
- umět si vážit sebe samého
- umět trávit volný čas
- mít správný režim dne
- znát centra pomoci
- zapojit žáky do školních a mimoškolních aktivit, kde se mohou uplatnit všichni žáci
- znát svá práva a povinnosti
- rozšířit informovanost žáků, pedagogů, rodičů i ostatní veřejnosti s nebezpečím šíření problematiky rizikového chování (ve vyučovacích hodinách, při třídních schůzkách nebo při individuálních setkáních)
- nadále zlepšovat sociální klima ve škole (zlepšení sociální komunikace a mezilidských vztahů)
- zapojit do realizace PP široké spektrum učitelů
- aktivní spolupráce se školským poradenským zařízením a dalšími institucemi v rámci prevence
- důslednost při dohledech, netolerovat nevhodné aktivity během přestávek, vulgarismus a další nežádoucí rizikové jevy
- prevence syndromu vyhoření u pedagogů

Plánované akce ve školním roce 2022/2023

Celoročně se plní plán ŠMP a cíle jednotlivých sekcí – exkurze, besedy, projekty. Většina akcí se plánuje až během školního roku, kdy se využívají různé nabídky.

Termín	Činnost	Cílová skupina	Zodpovědná osoba
září	❖ Seznámení žáků se školním řádem – nevhodných forem chování, záškoláctví, užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků, návykových látek a jedů a takových látek, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují. Upozornit na sankce při porušování ŠŘ.	všichni žáci školy a rodiče	ředitel školy třídní učitelé VP a ŠMP
	❖ Krizový plán - užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků, návykových látek a jedů a takových látek, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují	pracovníci školy	ŠMP
	❖ Seznámení žáků a zákonných zástupců s aktuálními nařízeními	všichni žáci školy a rodiče	ředitel školy třídní učitelé VP a ŠMP
	❖ Schránka důvěry v přízemí, nástěnka VP a ŠMP v přízemí.	všichni žáci školy	všichni učitelé a asistenti učitele
	❖ Den bez aut	žáci 1. st. a PT	třídní učitelé a ŠMP
	❖ Vlastivědné vycházky	žáci 1. st. a PT	třídní učitelé a ŠMP
říjen	❖ Zahájení zájmové činnosti na škole – kroužky	všichni žáci školy	pedagogičtí pracovníci školy
	❖ Celoškolní projekt - Výchova ke zdraví	všichni žáci školy	všichni učitelé a asistenti učitele
	❖ Třídní projekty Barvy podzimu	žáci 1.st.	třídní učitelé
listopad	❖ Besedy a přednášky na různá témata	všichni žáci školy	třídní učitelé a ŠMP, VP, PPP

prosinec	❖ Mikulášská nadílka ❖ Třídní projekty k Mikuláši ❖ Celoškolní projekt – Vánoční dílničky	všichni žáci školy	všichni pedagogičtí pracovníci školy
leden	❖ Anketa, dotazník – sociální klima třídy, školy	výběrově - žáci školy	třídní učitelé, ŠMP
únor	❖ Besedy a přednášky na různá témata	všichni žáci školy	třídní učitelé a ŠMP, VP, PPP
březen	❖ Návštěvy knihovny ❖ Třídní projekty - Domácí a užitková zvířata ❖ Celoškolní projekt – Velikonoční dílničky	všichni žáci školy žáci 1. st. všichni žáci školy	třídní učitelé třídní učitelé všichni pedagogičtí pracovníci školy
duben	❖ Oslava Dne čarodějnic ❖ Den Země	všichni žáci školy všichni žáci školy	třídní učitelé třídní učitelé a ŠMP
květen	❖ Besedy a přednášky na různá témata	všichni žáci školy	třídní učitelé a ŠMP, VP, PPP
červen	❖ Třídní výlety ❖ Oslava Dne dětí ❖ Vedení k aktivnímu a smysluplnému využívání volného času o školních prázdninách.	všichni žáci školy všichni žáci školy všichni žáci školy a jejich rodiče	všichni pedagogičtí pracovníci školy třídní učitelé a asistenti všichni pedagogičtí pracovníci školy
NOVÉ ČINNOSTI realizace v průběhu roku	❖ Chytré hřiště (využití hřiště pro výuku zábavnou formou) ❖ Turnaj v karetních a stolních hrách (Člověče nezlob se, Dáma, Černý Petr, Pexeso)	všichni žáci školy všichni žáci školy	ŠMP ŠMP

průběžně po celý školní rok	❖ Věnovat pozornost v oblasti ochrany zdraví (aktuálně Covid-19) a prevence úrazů (výuku kombinujeme s besedou na téma zdravá výživa a životní styl a kontrolou klimatu třídy)	všichni žáci školy	všichni pedagogičtí pracovníci školy
	❖ Ziskávání důvěry a potřeby žáka řešit problémy s učitelem.	všichni žáci školy	všichni pedagogičtí pracovníci školy
	❖ Pozorovat žáky v kolektivu, sledovat, upozorňovat a okamžitě řešit rizikové chování.	všichni žáci školy	všichni pedagogičtí pracovníci školy
	❖ Při výskytu rizikového chování uvědomit okamžitě o této skutečnosti odpovědného pracovníka MÚ.	všichni žáci školy	ředitel školy a zástupce ŘŠ, VP
	❖ Zajistit spolupráci s rodiči v oblasti prevence rizikového chování.	rodiče žáků	ŠMP, VP, ředitel školy, zástupce ŘŠ
	❖ Besedy a přednášky na různá témata – šikana, závislosti (gamblerství), drogy, kouření, hygiena – péče o své zdraví, člověk a životní prostředí, krizové situace, kriminalita, vandalismus	všichni žáci školy	všichni pedagogičtí pracovníci školy
	❖ Besedy a přednášky na různá témata – soužití ve třídě – třídní klima, osobního bezpečí	žáci 1. st.	třídní učitelé, ŠMP
	❖ Besedy a přednášky na různá témata – sexuální výchova, dospívání, poruchy příjmu potravy,	žáci 2. st.	třídní učitelé, ŠMP
	❖ Dopravní výchova	žáci 4. a 5. ročníku	Městská policie Kadaň
	❖ Spolupracovat se školskými a dalšími krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními v rámci prevence a zajistit informovanost žáků a rodičů o činnosti různých institucí a organizací.	všichni žáci školy a jejich rodiče	ŠMP, VP
	❖ Systematické vzdělávání pedagogických pracovníků.	pedagogičtí pracovníci	ředitel školy

Konzultační hodiny: **PO, ST 11.35 – 13.00, nebo dle individuální domluvy**